

Λύσεις στις ασκήσεις του Τετραδίου Εργασιών

Τετράδιο Εργασιών σελ. 28

1. Αντιστοιχίστε τα πρόσωπα με τις ενέργειές τους και συζητήστε τη σημασία που καθεμιά από αυτές είχε στην εποχή της.

Πρόσωπα		Ενέργειες
Βασίλειος ο Β'		νίκησε στον Σπερχειό ποταμό
Ιωάννης Τσιμισκής		παντρεύτηκε βυζαντινή πριγκίπισσα
Δούκισσα Όλγα		βαφτίστηκε χριστιανή στην Πόλη
Συμεών		νίκησε τους Βούλγαρους στο Κλειδί
Βλαδίμηρος		βαφτίστηκε και ονομάστηκε Μιχαήλ Βόγορης
Βόγορης		διέκοψε την ειρήνη και άρχισε επιδρομές
Νικηφόρος Ουρανός		αντιμετώπισε τους Ρώσους

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

2. Συζητήστε στην τάξη τη σημασία που είχαν για τους «γείτονες» λαούς (Σλάβους, Βούλγαρους και Ρώσους), αλλά και για το Βυζάντιο:

- Ο εκχριστιανισμός τους από το Βυζάντιο,
 - το βάπτισμα του βασιλιά Βόγορη και της Δούκισσας Όλγας,
 - η χρησιμοποίηση κοινής (σλαβικής) γλώσσας και γραφής.
- ✓ Ο εκχριστιανισμός των Σλάβων, των Βουλγάρων και των Ρώσων είχε πολλά οφέλη τόσο για τους ίδιους, όσο και για το Βυζάντιο. Οι λαοί αυτοί γνώρισαν εκτός από τη θρησκεία, τον τρόπο ζωής των Βυζαντινών και τον πολιτισμό τους και έτσι αναπτύχθηκαν πνευματικά. Σε αυτό συνέβαλε σημαντικά και η γνώση του κυριλλικού αλφάβητου, που τους έδωσε τη δυνατότητα να οργανώσουν το κράτος τους, την εκπαίδευση και την εκκλησία τους. Σημαντικά, βέβαια, ήταν τα οφέλη και για το Βυζάντιο, καθώς μετά τον εκχριστιανισμό των γειτονικών λαών εγκαινιάστηκε μια περίοδος καλής γειτονίας και συνεργασίας, καθώς σταμάτησαν οι συγκρούσεις μεταξύ τους.
- ✓ Ο βασιλιάς Βόγορης των Βουλγάρων και η Δούκισσα Όλγα της Ρωσίας, βαφτίστηκαν χριστιανοί και πολλοί ομοεθνείς τους ακολούθησαν στη συνέχεια το παράδειγμά τους. Έτσι, οι λαοί αυτοί γνώρισαν τη θρησκεία της αγάπης, τον χριστιανισμό. Ακόμη, δημιουργήθηκαν στενοί θρησκευτικοί δεσμοί με το Βυζάντιο και φιλικές σχέσεις που διατηρήθηκαν για πολλά χρόνια.
- ✓ Χάρη στο κυριλλικό αλφάβητο, μεταφράστηκαν στη σλαβική γλώσσα τα ιερά κείμενα και σημαντικά αρχαία έργα. Έτσι, οι Βούλγαροι, οι Σλάβοι και οι Ρώσοι γνώρισαν τον χριστιανισμό, κατάφεραν να αναπτυχθούν πνευματικά και να προοδεύσουν σε πολλούς τομείς.

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

3. Διαβάστε το κείμενο-πηγή 3 και παρατηρήστε την εικόνα 3.α του Παρθενώνα. Σχολιάστε τη μετατροπή του σε ναό της Παναγίας και την ενέργεια του Βασιλείου Β΄ να αποδώσει σ' αυτή «τα νικητήρια». Θυμάστε κάποιες παρόμοιες αφιερώσεις στο παρελθόν;

Σύμφωνα με το κείμενο-πηγή 3, μετά τη διάλυση του βουλγαρικού κράτους, ο Βασίλειος Β' ο οποίος πέτυχε την καθοριστική νίκη στα στενά του Κλειδιού της Μακεδονίας, κατέβηκε στη νότια Ελλάδα. Σκοπός της επίσκεψής του ήταν να εμπυχώσει τους πληθυσμούς που είχαν υποστεί καταστροφές από τους Βουλγάρους. Εκτός από αυτό, ενημερωνόμαστε πως την εποχή εκείνη ο Παρθενώνας λειτουργούσε ως ναός της Παναγίας και ο Βασίλειος Β' τον επισκέφθηκε για να την ευχαριστήσει που κατάφεραν να αντιμετωπίσουν αυτή τη μεγάλη απειλή. Ανάλογη αφιέρωση στην Παναγία είχε γίνει από τους Βυζαντινούς, όταν η Πόλη σώθηκε από τους Αβάρους. Οι κάτοικοι απέδωσαν τη σωτηρία της στην Παναγία και έψαλαν προς τιμή της τον Ακάθιστο Ύμνο.

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

4. Παρατηρήστε τις εικόνες 4 και 6.α του μαθήματος και διαβάστε το κείμενο που ακολουθεί. Αξιολογήστε και σχολιάστε τις σχέσεις, ανάμεσα στους δύο λαούς.

Οι σχέσεις των Ρώσων με τους Βυζαντινούς

«Το βάπτισμα της Μεγάλης Δούκισσας Όλγας και ο γάμος του Βλαδίμηρου με την πριγκίπισσα Άννα έφεραν πιο κοντά και τους δυο λαούς και διευκόλυναν τη συνεργασία τους. Βυζαντινοί μητροπολίτες στάλθηκαν στη Ρωσία για να διαφωτίσουν και να διακονήσουν τους νέους χριστιανούς. Έλληνες τεχνίτες έχτισαν στο Κίεβο¹ την εκκλησία της Θεοτόκου και τον μητροπολιτικό ναό της Αγίας Σοφίας και Βυζαντινοί αγιογράφοι φιλοτέχνησαν τα ψηφιδωτά τους. Ιερά βιβλία μεταφράστηκαν στη ρωσική γλώσσα και η βυζαντινή μουσική προσαρμόστηκε στη ρωσική λειτουργία. Ο Εύξεινος Πόντος έγινε πλωτός δρόμος επικοινωνίας ανάμεσά τους. Στο λιμάνι της Κωνσταντινούπολης είχε δοθεί προνομιακός χώρος για να προσαράζουν τα ρωσικά πλοία και για να εξυπηρετούνται οι Ρώσοι έμποροι και ναυτικοί που έφταναν εκεί. Και όλα αυτά κράτησαν ως την Άλωση της Πόλης από τους Τούρκους».

Διον. Α. Ζακυθινός, Βυζαντινή ιστορία

Βάσει των δύο εικόνων του σχολικού βιβλίου και του παραπάνω κειμένου, καταλαβαίνουμε πως μετά τον εκχριστιανισμό των Ρώσων, οι σχέσεις τους με το Βυζάντιο έγιναν φιλικές, όπως επιβεβαιώνεται και από τον γάμο του Βλαδίμηρου με τη βυζαντινή πριγκίπισσα Άννα. Ανάμεσα στους δύο λαούς εγκαινιάστηκε μια περίοδος συνεργασίας, καθώς μητροπολίτες στάλθηκαν από το Βυζάντιο για να κηρύξουν τον χριστιανισμό στη Ρωσία, βυζαντινοί τεχνίτες και αγιογράφοι βοήθησαν στην ανέγερση των ναών τους και άνοιξαν οι εμπορικοί δρόμοι. Όλα τα παραπάνω φανερώνουν πως ανάμεσα στους Βυζαντινούς και τους Ρώσους δημιουργήθηκαν στενοί δεσμοί που ωφέλησαν εξίσου και τις δύο πλευρές.

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!